

paar CURIE, de ontdekkers van het radium, en HENRI BECQUEREL, die voor deze ontdekking den weg heeft gebaad door zijn waarnemingen over de uitstralingen van het uranium (*Semaine Médicale*).

FRANKFORT a/M. — Hooge onderscheiding. Prof. EHRLICH, de leider van het koninklijk Instituut voor infectieziekten te Frankfort is bekroond met de groote gouden medaille voor Kunst en Wetenschappen. VIRCHOW heeft dit eeremetaal op zijn tachtigsten verjaardag gekregen (*Deutsche med. Wochenschr.*).

ZÜRICH. — Forel over het geval Dippold. Over het geval van den kinderbeul DIPPOLD is in de dagbladen meer geschreven en geoordeeld dan in de geneeskundige pers. FOREL geeft in de *Munch. med. Wochenschr.* zijn meening te kennen over het geval en over de houding van het publiek. DIPPOLD beschouwt hij als een psychopathisch monstrum, dat, afgezien van de vraag, of men hier te maken heeft met een moreelen idioot met tegen-natuurlijke en sadistische geslachtsdrift, levenslang achter slot en grendel behoort, in een gesticht. De 8 jaren tuchthuis zullen hem niet verbeteren maar in een nog gevaarlijker toestand aan de maatschappij teruggeven. Verder komt hij op tegen de zucht van het publiek om aan nog meer personen de schuld te geven, in dit geval aan de ouders en aan den geneesheer Dr. VOGT, een zeer verdienstelijk psychiater, die de ongelukkige knapen eens heeft bezocht.

Van de verdediging van zijn optreden, die VOGT in de geneeskundige pers heeft geleverd, hebben de dagbladen blijkbaar geen kennis genomen. Wel hebben zij hun kolommen beschikbaar gesteld voor de heftigste aanvallen, zelfs van de zijde van een geneeskundige, een jongen arts, die zich nog kortelings bij VOGT had aangemeld als leerling in de psychotherapie, maar niet was aangenomen en nu „in naam van den geneeskundigen stand” een uiteenzetting geeft van de plichten, die VOGT had verzuimd, en die de zede-meester dus implicite voor het publiek verklaart, nooit te zullen verzaken. FOREL zegt eenvoudig dat *iedere* dissimulant *alle* menschen bedriegt totdat door feiten de waarheid blijkt, zoodat de ouders vrij uitgaan. En VOGT gezonden om zich omtrent den geestestoestand der knapen op de hoogte te stellen had toch waarlijk geen aanleiding om ook den leeraar te onderzoeken. De knapen hadden geen klachten over den opvoeder, en voor een onderzoek van het lichaam der jongens, waardoor de mishandeling aan den dag zou zijn gekomen, bestond geen aanleiding.

PINKHOF.

B I N N E N L A N D.

— **Ziekenverpleging bij de Kon. Ned. Marine.** Onder dezen titel verscheen de 2de druk van een handleiding ten dienste van het onderwijs bij de opleiding tot ziekenverpleger bij H. M. Zeemacht, door Dr. G. VAN EYSSELSTEIJN, oud-offic. van gez. 1ste kl. Kon. Ned. Marine. De 1ste druk zag in 1897 het licht, toen de schrijver nog belast was met de leiding van het onderwijs voor de aspirant-ziekenverplegers te Hellevoetsluis, en hem gebleken was dat er behoefte bestond aan zulk een handleiding.

Nu, de ondervinding is de beste leermeesteres, en daardoor was de schrijver

zeker wel de aangewezen persoon om in die behoefte te voorzien. En dat hij dit heeft gedaan, blijkt voldoende uit het verschijnen van een tweeden druk van zijn boekje, nu hij reeds sedert geruimen tijd geen deel meer uitmaakt van het corps offic. van gez. der Marine, en zijn opvolger of opvolgers de gelegenheid gehad hebben zelf de hand aan de pen te slaan en aan eigen werk de voorkeur te geven. Dat zij dit niet deden pleit voor VAN EYSSELSTEIJN'S arbeid, en als men zijn aardig boekje doorleest zal het niemand verwonderen. Hij verstond bovenal den juisten toon aan te slaan voor zijn auditorium. Kort, duidelijk en eenvoudig worden er een schat van zaken in medegedeeld, die de ziekenverpleger moet weten, wil hij met vrucht werkzaam zijn.

Practisch is bijv. zeker de raad, dat men bij het heerschen van cholera niet meer volgen moet de verouderde meening, dat men zich in zulk een tijd flink „onder de pekel” moet zetten; praktisch zijn de raadgevingen bij voorkomende vergiftigingen, die deel uitmaken van het hoofdstuk Eerste hulp bij ongelukken, waarmede het boekje eindigt, nadat eerst de dienst in hospitalen, aan boord en bij expeditie behandeld zijn en ook de bouw van het menschelijk lichaam in zeer bevattelijke vorm is verteld.

Het komt mij daarom voor dat dit boekje inderdaad veel nut kan doen en aan des schrijvers bedoeling zal beantwoorden.

Ik vind het echter jammer dat er niet meer zorg is besteed aan de plaatjes, en stel mij voor dat janmaat zich wel eens zal vermaken met die onmogelijke anti- of hypermartiale koppen, op wier rompen de verbandleer wordt verduidelijkt. Zoo'n rond, open matrozen-gezicht zou een gelukkiger keuze geweest zijn, dan de koppen die daarvoor thans dienst doen.

— **Ziekenverpleging in Binnen- en Wilhelmina-Gasthuis te Amsterdam.** In het Jaarverslag over 1902 wordt alleen de ziekenbeweging in de beide gasthuizen behandeld. De bijzonderheden omtrent de poliklinieken levert voortaan de Directeur van den gemeentelijken geneeskundigen dienst in het Gemeenteverslag.

I. Binnen-Gasthuis. Verpleegd zijn 5788 pat., waarvan 4504 ontslagen, 628 overleden, 646 in behandeling gebleven zijn. Het aantal verpleegdagen bedroeg 235933, d. i. gemiddeld per dag 646 patiënten; het aantal betalende patiënten 362; in het belang van het *onderwijs* zijn verpleegd 121 patiënten.

De verpleegdag kostte f 1.71⁰³, tegen f 1.86⁹⁵ in 1901.

In de wachtkamer werd aan 7706 personen (6097 volwassenen en 1609 kinderen) hulp verleend.

II. Wilhelmina-Gasthuis, met inbegrip van de Vrouwenkliniek. Verpleegd zijn 6493 patiënten, waarvan 5183 ontslagen, 614 overleden, 696 in behandeling gebleven zijn. Het aantal verpleegdagen was 259297, d. i. gemiddeld per dag 710 patiënten. Het aantal betalende patiënten was 399. De verpleegdag kostte f 1.38⁰³ tegen f 1.41⁹⁷² in het vorig jaar. Er werden 179 krankzinnigen overgeplaatst naar verschillende gestichten.

In de verloskundige afdeling der vrouwenkliniek hadden 461 verlossingen plaats, waarna bij 318 patiënten het kraambed absoluut ongestoord verliep.

— **Het Groene Kruis.** Te Zuidzande (Z.) is een afdeling van Het Groene Kruis opgericht, die de gemeenten Zuidzande, Nieuwvliet en Retranchement-Cadzand omvat.